

Gårdsby Sandsbro

Traktens föreningstidning till alla i Gårdsby-Sandsbro

*Så här såg det ut på Tunvägen i Sandsbro 1970. Här i huset till vänster bor bröderna Roland och Kjell Nilsson kvar i sitt barn-
domshem. Runt om huset fanns ängs- och åkermark som i dag har ersatts med bostäder. Se mer bilder av Sandsbro från förr på
sidorna 8- 9.*

Detta nummer innehåller:

Bredbandsläget i Gårdsby	s.2	Gårdsby IK	s.10 -11
Fler nybyggare!	s.3	Värends Scoutkår	s.12 -13
Tack till Thure	s.3	En socken med historia	s.14 -15
Sandsbro AIKs ordförande har ordet	s.4	På tur med Växjö Vandrarklubb	s.16
Fotbollen - Vad händer i vår?	s.5	Utflyktspärlor	s.16
Motion - En sektion i rörelse	s.6 -7	En tillbakablick på Gårdsbydagarna	s.17-20
Sandsbro, nu och då	s.8-9	Evenemangskalender	s.20

Våren börjar närma sig - men är den verkligen här än? Det är i alla fall tredje numret av vårt föreningsblad - börjar Gårdsby-Sandsbrologgan kännas välbekant? (För övrigt ritad av Anders Petson, grafisk formgivare i Norra Åreda.) Det här numret följer samma linje som tidigare – det vill vara ett forum för våra olika föreningar och en plats för dem att nå ut till er sockenbor på.

Drivande för tidningsutgivningen är fortfarande Gårdsby sockenråd och SAIK – föreningsbladet startade som en del av ett EU-projekt för föreningssamverkan och arbetstillfällen under namnet Projekt Samgår.

Lite förändringar har dock skett - SAIK har tagit över produktionen och deltidsanställda Emilia Hjelmberg har huvudansvaret för tidningen. Det är numera hon som har hand om föreningskontakterna och formgivningen. Frida fortsätter som delredaktör, skribent och projektledare, men mest – medhjälpare.

Det är alltså Emilia ni hör av er till i fortsättningen om ni vill medverka i tidningen eller har synpunkter, vilket vi är glada om ni gör! Det här är er tidning och ett bra sätt att sprida information på. Tips och idéer till framtida innehåll tar vi också gärna emot. Mejla till oss på red@gardsby.se!

Vi har ett bra samarbete och tycker bägge att det är roligt att arbeta med vårt Gårdsby-Sandsbroblad. Vi fortsätter med förhoppningen att ni läsare också tycker det!

Hälsningar

Emilia Hjelmberg
Frida Kongstad

Valborgsmässofirande i Sandsbro

Tid: Den 30/4 kl 19.00
Plats: Mellan Lidvägen
och Tofta badplats.

**Vårtal
Fiskdamm
Servering
Lotteri
m.m**

ALLA ÄR VARMT VÄLKOMNA!

Arr: Sandsbro AIK

Kort info om bredbands- läget i Gårdsby

Text: Anders Göransson

Stojby är nu igång med bredband. Men resten av socknen då?

För tillfället håller Växjö kommun på med en upphandling som avser att täcka resterande orter som idag saknar bredbandskommunikation och här ingår bl.a. Gårdsby. Upphandlingen är nu inne i ett analyskede där inkomna anbud värderas och analyseras. Målet är att under mars månad komma så nära i förhandlingen med någon leverantör att avtal kan tecknas. Utbyggnaden är därefter planerad att ske under 2006. Vilken teknik som väljs är i dagsläget inte klart utan avgörs tillsammans med den valda leverantören.

De ekonomiska villkoren styrs av dels ett statligt bidrag, dels av ett bidrag från kommunen som är 5 % och dels en finansiering från leverantören. Växjö kommun är mycket medveten om det engagemang och intresse som visas från flera orter, så även från Gårdsby.

Den utmaning kommunen har framför sig är att finna en leverantör som är beredd att satsa på en relativt begränsad marknad med stöd av en begränsad offentlig bidragsandel.

Bästa sättet att själv påverka är att anmäla sitt intresse för bredband via www.wexnet.se !

Ju fler anmälningar, desto intressantare för kommun och leverantör att bygga ut i Gårdsby!

Traktens föreningsblad Gårdsby-Sandsbro ges ut av Sandsbro AIK och Gårdsby sockenråd, Växjö kommun. Bidrag till nästkommande nummer är välkomna till red@gardsby.se .

Varje förening svarar själv för sina texter om ej annat anges. Sandsbro AIK svarar för övrig redaktionell text.
Redaktör och layout: Emilia Hjelmberg
Medarbetare: Frida Kongstad
Tips välkomna till red@gardsby.se

Ansvarig utgivare: Christer Jonasson
Utgivare: Sandsbro AIK och Gårdsby sockenråd,
www.sandsbroaik.se - www.gardsby.se
Org.nr:829500-7549 SAIK
Årgång 1 Växjö 2006

Fler nybyggare

Text och foto: Sven Schill

Tveta nybygge

Tveta

Nu har första huset rests på en av de första tomterna som är till salu i Tveta! I vår flyttar en barnfamilj in i ett modernt rött hus, - samtidigt börjar det andra huset att byggas där. Detta är väldigt viktigt för en levande landsbygd och ett boende med livskvalitet. Det gör också att service kan behållas och utvecklas, t ex lantbrevbärare, skolskjutsar och ett bra vägnät på landsbygden.

Almshult

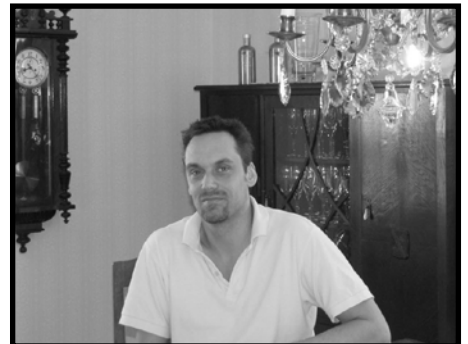

Almshult

Almshult

Almshult är en liten by i allra sydöstligaste delen av Gårdsby socken, strax intill Furuby och Hemmesjö socknar. Almshult har varit obebott i ca 30 år, då makarna Ester och Gunnar Johansson gick bort. För två år sedan började sonen Olle och sonsonen Christer att renovera en av fastigheterna i Almshult. Nu bor Christer Johansson i denna enormt vackra by.

Detta är väl livskvalitet, och visar att landsbygden lever! Vi kan bara hälsa Christer välkommen till Gårdsby socken.

Christer Johansson

Tack till Thure!

Text och foto: Poul Kongstad

Sockenrådet, SAIK och hembygdsföreningen har haft stor nytta och glädje av vår gode medarbetare och föreningsfixare Thure Arnquist i Stojby. Han är en mångkunnig och praktisk person, som har god tumme med verktyg, maskiner och mycket annat. När Thures anställning nu upphör i mars efter nästan 2 1/2 år, vill vi i Gårdsby sockenråd passa på att tacka Thure för hans fina jobb och engagemang i våra föreningar.

Vi är förstas alla mycket glada att Thure jobbar vidare direkt inom föreningarna med SAIK som arbetsgivare.

Det hela började genom projektet SamGår (Samverkan för utveckling i Gårdsby-Sandsbro) i december 2003 där en del av projektet innebar att en person skulle

kunna jobba delat mellan olika föreningar.

Det var här Thure kom in i bilden.

Föreningarna i projektet var Gårdsby sockenråd, SAIK och Gårdsby sockens hembygdsförening. Projektet stöddes av EU, Länsstyrelsen och Växjö kommun, och avslutas nu helt i och med att Thure byter anställning.

Thure har hjälpt föreningarna med allt från skötsel av fotbollsplaner till jobb på klubbstuga, hembygdsgård, att ordna våra anslagstavlor och så Gårdsby Lilla Gröna, den "samhällskatalog" som projektet gav ut 2005 - och mycket annat. Han är en mycket händig person, det ser man också i hans hus som han renoverat i Stojby på egen hand. En trevlig, rejäl norrlänning som är mån om de han möter.

Ett stort tack Thure från Gårdsby sockenråd!

Efterlysning!

"Året var 1906"

Detta är temat för Gårdsbydagarna i augusti.

Därför skulle vi vilja låna **fotografier** och ta del av **berättelser** om personer eller händelser i Gårdsby för 100 år sedan.

En sammanställning av materialet kommer att visas på vår hemsida och kanske som utställning på Villa Vik.

Har du något av intresse, hör av dig till

Poul Kongstad tel 658 24,
e-post: epost@gardsby.se
eller

Toni Sjö tel 656 10,
e-post: toni.sj@telia.com

Sandsbro, nu och då

Foto: Kjell Nilsson och Emilia Hjelmberg

Åter igen har vi lånat bilder av Kjell Nilsson i Sandsbro. Han har plockat ut ett flertal kort som visar vad som har funnits här innan Sandsbro blev till. Kjell har varit med när jag har tagit bilderna som visar nutiden, så att vi får med rätt kännetecken. Titta på bilderna och försök att se om du känner igen platserna.

NU

År 2006

DÅ

År 1978

En av Sveriges ledande på effektiv
och affärsskapande profilreklam!

PR-Active profilreklam

PR-Active är en av Sveriges ledande på effektiv och affärsskapande profilreklam. Vi har över 20 års erfarenhet och har hjälpt många företag att bli mer synliga och konkurrenskraftiga.

Pålitlig samarbetspartner

PR-Active är en av Sveriges ledande på effektiv och affärsskapande profilreklam. Vi har över 20 års erfarenhet och har hjälpt många företag att bli mer synliga och konkurrenskraftiga.

Vi känner hela glocka släkten

PR-Active är en av Sveriges ledande på effektiv och affärsskapande profilreklam. Vi har över 20 års erfarenhet och har hjälpt många företag att bli mer synliga och konkurrenskraftiga.

Vi vill vara er samarbetspartner

PR-Active är en av Sveriges ledande på effektiv och affärsskapande profilreklam. Vi har över 20 års erfarenhet och har hjälpt många företag att bli mer synliga och konkurrenskraftiga.

PR
Active

vi ser din profil

PR-Active - Möllevägen 102 - 152 76 Västby
Telefon 0470 - 70 79 20 fax 0470 - 70 79 00

Läs gärna mer om oss på www.pr-active.se

1- 2. Toftasjövägen
3- 4. Fyllerydsvägen 50 mot riksväg 23
5- 6. Fyllerydsvägen 50 mot Fylleryd
7- 8. Tunvägen 3

Nu är det dags att betala årets
medlemsavgift!

Avgiften för enskild medlem är 200:- och
för familj 400:-.

Hör av Dig till kansliet tfn 0470-615
95 om Du inte har fått faktura eller
inbetalningskort. Du kan betala direkt till
vårt plusgiro 12 59 84-5, kom ihåg att
ange namn o personnummer.

Välkommen som medlem i SAIK!

NU

År 2006

År 2006

År 2006

DÅ

År 1969

År 1967

År 1966

i'm lovin' it™
 Välkommen till ditt
 McDonalds på Norremark

Välkommen till Villa Viks matsalar!

En högklassig restaurang och konferensanläggning vid Toftasjöns strand. Njut av vällagad mat i en unik miljö där operasångerskan Christina Nilsson en gång bott.

Bröllop • grillkvällar • sommartheater • konferens med aktiviteter • bageri • hotell • cafe

Öppet alla dagar. Du hittar oss utmed väg 23, 5 km norr om Växjö

Toftastrand Hotell och Konditori
 Lenhovdäsvägen 72, 352 49 Växjö
 Tel: 0470-652 90 • Fax: 0470-614 02
 E-mail: toftastrand@swipnet.se
 www.toftastrand.se

En socken med historia

**Är du nyinflyttad sockenbo?
Eller behöver du uppdatera
minnet om hur vår gemensama
historia egentligen ser ut? Här
berättar Hembygdsföreningens
ordförande Kjell Gustafsson
om Gårdsby socken. Vi börjar
på 1200-talet...**

Foto: Poul Kongstad

Text: Kjell Gustafsson

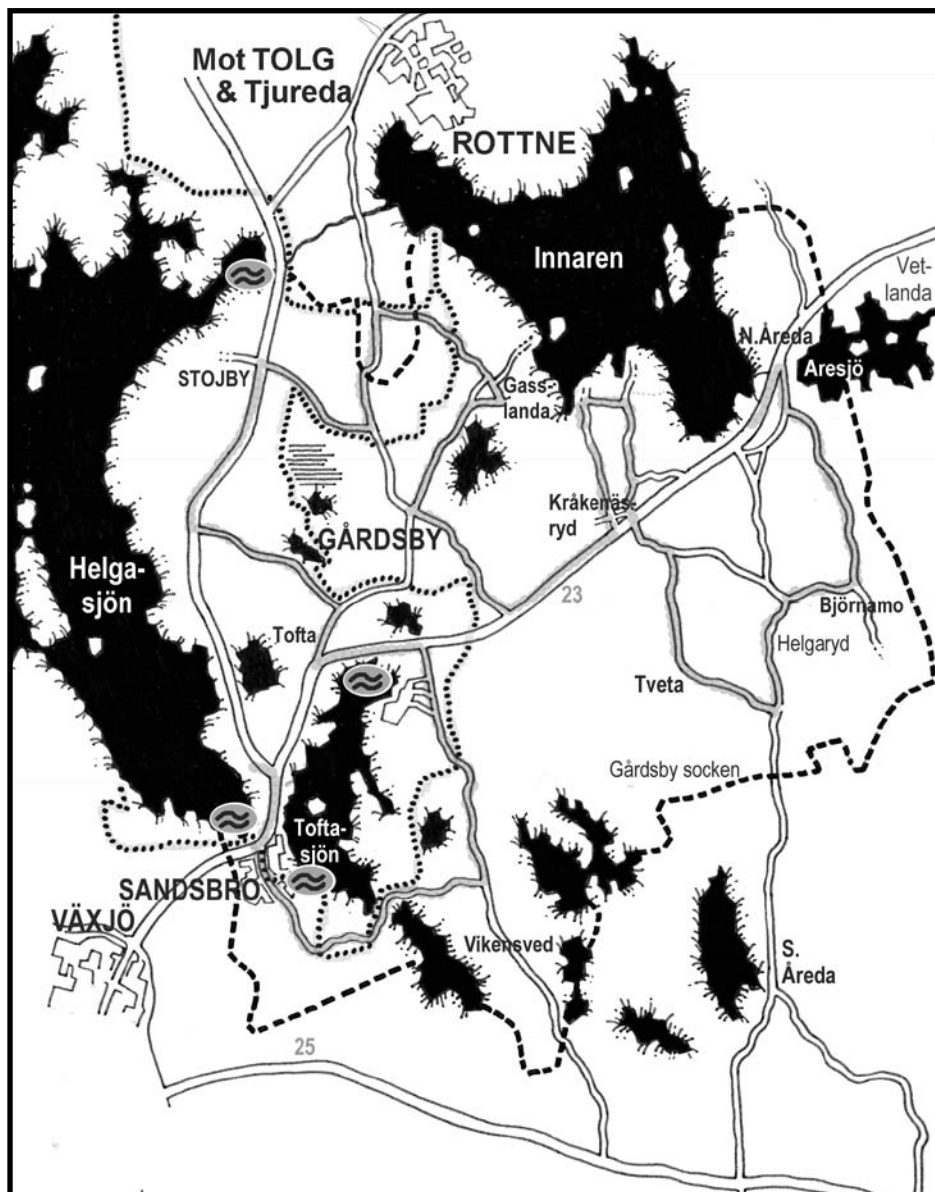
Första gången Gårdsby nämns i skrift är i ett testamente upprättat 1299 till Gårdsby kyrka. Testamentet upprättades av den mäktige lagmannen i Tiohärads lagsaga Nils Sigfridsson och omfattade två mark rent silver för att göra en nattvardskalk och ett guld Kors, medfört från en resa till det heliga landet, till att förgylla kalken med.

Kyrkan i centrum – på den tiden

Socken har under de senaste åren genomgått en märkbar omstrukturering. Kyrkan var under nästan tusen år medelpunkten i socknen och valdes väl en gång för att ligga i mitten av området dit befolkningen sökte sig. Kyrkan ligger förvisso kvar på ursprunglig plats, men upplevs inte längre så centralt placerad. Under århundradena före 1900-talet var befolkningen jämt utspridd över de tretton rotar, som socknen var uppdelad i. Vi hade både kyrkorotar och militära rotar. En rote var i regel en by som hade i uppgift att underhålla en soldat, och kyrkroten hade vissa skyldigheter gentemot kyrkan. En rote var ofta lika stor som en större by.

Gårdsby som egen kommun

Fram till kommunsammanslagningen 1952 var Gårdsby socken en egen kommun. Den kommunala delen gick då, tillsammans med Söraby, Tolg och Tjureda, upp i Rottne s.k. storkommun. Man var då i Gårdsby, liksom i många andra socknar, rädd för att den lokala identiteten skulle försvinna. Därför bildades hembygdsföreningen, vars uppgift skulle vara att värna om socknens historia och lokala särart.

Karta över Gårdsby socken.

Snart började Sandsbro expandera från by till samhälle. Det var också i Sandsbro den största arbetsgivaren fanns, Bäckmans sågverk. Sågverket var beläget där nuvarande hyreshusområdet Toftasjövägen ligger idag. Pär Bäckmans väg har namn efter sågverksfamiljen.

Skolor

Ett antal skolor, både permanenta och kringflyttande, hade tillkommit efter folkskolestadgan 1842. Vid kommunsammanslagningen 1952 fanns tre kvar; Notteryd, Hultäng och Gårdsby kyrkskola. De hade bedrivit undervisning för års-

kurserna ett till och med sex och, under 50-talet årskurs sju i Rottne. 1962 lades de tre skolorna ner och undervisningen flyttades till den nybyggda Sandsbro-skolan. Under samma tidsskede infördes enhetsskolan med nioårig skolgång, sedermera kallad grundskolan. Avtal slöts med Växjö kommun och årskurs 7-9-eleverna fick sin undervisning i Växjö, precis som idag.

De som tidigare velat läsa mera och inte sluta skolan efter årskurs sex eller sju sökte sig till den fyraåriga realskolan eller flickskolan inne i Växjö.

1972 kom nästa stora reform. Nu gick Rottne kommun och givetvis även Gårdsby socken upp i nästa storkommun; Växjö kommun.

Vägbyggen – gamla och nya

Med historieglassögonen på så är den pågående omläggningen av genomfarten i Sandsbro bara en liten del av de stora vägomläggningar och vägbyggen som förekommit de senaste hundrafemtio åren. Det finns många äldre sockenbor som fortfarande minns den då "fantastiska" fyra kilometer långa raksträckan, som på 50-talet byggdes mellan Sandsbro och Växjö. (Växjö började då vid Skogslyckans kyrkogård). Det fantastiska med den nya vägen var att den var asfalterad. Att uppfyllningen varit för dålig så att den efter ett par år var som en tvättbräda att köra på är en annan sak.

Idag är det i Sandsbro som den största expansionen sker med många utbyggnader, nu senast Prästmarken nere mot Norremark och området uppe vid Glasriks golfklubb.

Om- och tillbyggnad av både skola och församlingshem har färdigställts för att möta expansionen och socknen har de senaste hundra åren fördubblat sitt invånarantal - idag är vi 3273 personer i vår socken.

Helgaryds skola, en annan av våra äldre skolor i trakten.

Rent fysiskt ligger naturligtvis socknen fortfarande kvar på ursprunglig plats och fortfarande går, sen urminnes tider, två viktiga kommunikationsleder genom området. Idag kallas leden väg 23, men bara någon kilometer in i socknen delar den sig mot norr och öster. Vägen mot norr genom Stojby fortsätter sedan upp över Asa och Sävsjö. Vägen nordöst ut (23) går genom Tofta och Kråkenäsryd, för att

lämna socknen efter Norra Åreda. Den fortsätter sedan någon halvmil, då den delar sig mot Kalmar respektive Vetlanda, Eksjö och vidare mot Stockholm. Denna sträckning var långt fram i tiden en av huvudlederna till landets huvudstad och kuststaden Kalmar.

Vid mitten av 1800-talet gjordes stora förbättringar och rätningar av vägen. Sträckningen genom Tofta by ändrades och ny väg byggdes utmed Toftasjön. Hundratrettio år efteråt var det dags igen för nya sträckningar, då raksträckan förbi nuvarande Gårdsby vägskal anlades och sträckningen genom Norra Åreda by drogs nere vid sjön Innaren.

Men även vägen norrut mot Asa och Rottne var alltför undermålig under flera decennier, då Rottne samhälle efter senaste kommunsammanslagningen, expanderat starkt. I början på detta sekel kunde en helt ny väg invigas

Gårdsby kyrka och församlingshem. I församlingshemmet var det skola mellan ca 1864-1952

Vårkvitter och byahistoria

- vandring vid Tolg en dag i mars

Text: Christer Lindqvist

Vi är 13 stycken vandrare som ger oss iväg på vandring denna tidiga söndagsmorgon. Disigt och lite kyligt - men 4 plusgrader. Vi kör till Tolgs kyrka och härifrån börjar vandringen på en liten snötäckt stig. Det droppar från träden och talgoxarna kvittrar så att man anar våren trots snötäcket på marken.

Snart är vi framme vid byn Ödetofta där de stora gårdarna ligger i rad utmed byvägen. Vandrande på den stora landsvägen passerar vi byarna Göpetorp och Bjälvatorp, och på höger sida kan vi i diset skymta sjön Öjaren. Snart är vi framme vid Mörrumsåns utlopp i sjön Öjaren vid byn Barsbro. Här stannar vi till för att dricka vårt medhavda kaffe lyssna till bruset ifrån ån.

Nu tar vi in på en stig som leder förbi några små stugor med det roliga namnet Tre Björkar och passerar sedan flera små torp - troligen gamla soldattorp. Det imponerande gårdskomplexet på Målaajords gård närmar sig. Vägen går alldeles intill gödselstacken och ner över vackra hagmarker med ovanligt stora ekar.

Efter en stund kommer vi fram till vägen som leder till byn Tjureda. Här korsar vi vägen och går in på en stig. En bit in i skogen upptäcker vi en s.k. hackspettsmedja i en stubbe med massor av kottrester och hackspettspillning. Intill stigen lägger vi märke till ett väldigt gravröse från bronsåldern och strax därefter kommer vi äntligen fram till

Nykulla utsiktstorn – nu ganska trötta. Dags för kafferast nummer två! Vi sätter oss på några träbänkar och njuter av resterna av matsäcken.

På en vacker liten stig som slingrar vid den mjuka åkerkanten går vi tills vi kommer fram till ett litet torp som heter Kronoberg. Strax är vi framme vid den stora vägen. Nu har vi bara två kilometer kvar av vandringen. Vi passerar Mörrumsån igen, denna gång vid Lidekvarn. Vid Tolgs kyrka slutar vandringen. Nu är en dag med vandrarklubben slut.

Utflyktspärlor i Gårdsby

Nittonhundratalshistoria i vacker miljö

Text: Christer Lindqvist

Den här gången går turen till Norrgårda, denna lilla järnvägsort som ligger vid den numera nerlagda smalspårsjärnvägen. Det gamla trevliga stationshuset ligger fortfarande kvar, och genom byn slingrar den gamla järnvägsbanken - nu tyvärr utan räls. Här kan man traska eller under

vinterhalvåret åka skidor längs järnvägen. Det går nästan att höra det lilla tåget signalera vid varje vägövergång, (och de var många!). Alldeles i närheten av byn ligger den igenväxta fågelrika Fängsjön, där det snart kommer att börja samlas flyttfåglar.

Här i omgivningen finns små trevliga hagmarker med en under vår och sommar rik flora. Det är lätt att hitta en trevlig plats där man kan dricka sitt medhavda kaffe och lyssna till talgoxens vårliga kvitter.

Dagisplats?

Mitt i en lantlig idyll, ca i mil norr om Växjö, bedriver vi förskola och fritis. Ta chansen att kunna påverka ditt barns dagliga tillvaro -Kom med i vår härliga gemenskap!

Kontakta oss för mer information:
Föräldrakooperativet Trollbacken i Gårdsby
0470-611 99

